

Yrittäjyyden Ikkuna -katalogi

Yrittäjyyskasvatuksen palveluja – lähellä sinua!

Hyvä yrittäjyyskasvatuksen toimija,

Luet parhaillaan SeDuuni2-hankkeessa tuotettua Yrittäjyyden ikkuna-katalogia, jossa on kuvattu eteläpohjalaisia esimerkkejä yrittäjyys- ja työelämäyhteistyön toteutuksista eri kouluasteilla. SeDuuni2- hankkeen tavoitteena oli tuoda esille jo tehtyä yrittäjyyskasvatustyötä ja innostaa kehittämään uutta.

Tehtävänä oli myös sitoa hankkeeseen jo aiemmin tehtyä kehittämistyötä (esim. YES Etelä-Pohjanmaa ja Yrittäjyyskasvatuksen foorumit-hankkeiden toiminta) ja saada näille pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta. SeDuuni2- hankkeessa rakennettiin Opinlakeus-oppilaitosverkoston alle yrittäjyys- ja työelämäyhteistyön koordinoinnin toimintamallia. Opinlakeusverkosto koordinoi Etelä-Pohjanmaan YES-toimintaa jatkossa, samoin kuin hankkeessa edelleen kehitettyä osaamistarjotin.fi -palvelua. Opinlakeuden toiminta-alueet vastaavat alueellisesta yrittäjyys- ja työelämäyhteistyöstä.

Katalogi käsittää kymmenen esimerkkiä perusopetuksesta ja 2. asteelta. Esimerkit ovat pieni pintaraapaisu koulujen ja oppilaitosten tekemään yrittäjyys- ja työelämäyhteistyöhön. Uskomme kuitenkin, että ne omalta osaltaan innostavat vastaamaan muuttuvan opetuksen ja koulutuksen haasteisiin.

Tervetuloa mukaan!

Kustantaja: SeDuuni2-hanke, Koulutuskeskus Sedu, 2015
Toimitus: Tiina Jokela-Lyly
Ulkoasu ja taitto: Anne Jokisaari / Ad Express
Lisätiedot: etela-pohjanmaa.yes-keskus.fi

**YRITTÄJÄ/
YRITYKSEN EDUSTAJAT**

TEE TOIMEKSIANTO

Selaa toimeksiantoja

**OPISKELIJA/
OPISKELIARYHMÄ**

LISÄÄ
OSAAMISTARJOUS

Selaa osaamistarjouksia

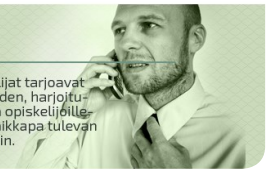
**OSUUSKUNTA/
NY-YRITYS**

MARKKINOI
OSAAMISTANNE

Selaa NY + Osuuskuntia

OSAAMISTARJOTIN

On Etelä-Pohjanmaan opiskelijoiden ja yrittäjien sähköinen palvelu, jossa opiskelijat tarjoavat osaamistaan yritysten käyttöön opiskelijayrityksen kautta sekä esim. opinnäytteiden, harjoitusteiden, työssäoppimisen tai muiden projektien muodossa. Yritykset voivat tarjota opiskelijoille työtoimeksiantoja - isoja tai pieniä ja löytää näin osaamista, jota itsellä ei ole tai vaikkapa tulevan uuden työntekijän kasvamaan jo opiskeluaikana yrityksen työkuultuuriin.

Sisällys

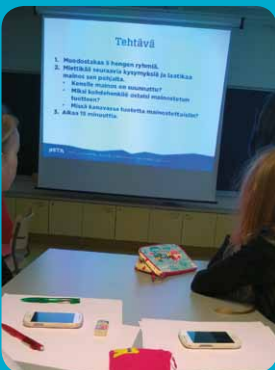
CASET:

1	Toimintapuuisto	4
2	Yrittäjyyskasvatuksen polku	6
3	TET-päivä alakouluun	8
4	Käytännön kemiaa Gadolinissa – opintomatka Helsinkiin	14
5	Yhteistyötä Seinäjoen asuntomessujen kanssa	16
6	Kummiyrittäjyys ruokapalvelualalla.....	10
	Kummisopimus	12
7	Kauppaan duuniin	18
8	Väittelytaito työelämätaitona	20
9	Palvelu- ja matkailualan yrittäjyys Härmän lukiossa	22
10	Työ tekijäänsä opettaa	24

CASE 1

Toimintapuisto

Kohderyhmä: esikoululaiset ja alakoulun oppilaat

**Pajuluoman koulun 5. ja 6. -luokkalaisten pitä-
mä toimintapuisto Pajuluoman päiväkodin esi-
koululaisille ja oman koulun 1.-2.-luokkalaisille.
Toukokuussa tapahtuva kahden tunnin mittainen
tapahtuma, johon osallistuu yhteensä n. 200 lasta.**

Tavoitteet

Luonnollisen yhteistyön aikaansaaminen alakoulun ja esiopetuksen kanssa.

Toteutus

5.-6-luokkalaisten tekevät 4-6 hengen ryhmissä oman yritysideoinnin toimintapuistoon, tekevät siitä suunnitelman ja hyväksyttävät sen opettajalla. Ryhmässä jaetaan rooleja, kuka vastaa markkinoinnista, kuka kerää tarvikkeet jne. Ryhmä vastaa oman pisteensä tarvikkeista, toteutuksesta, mainoksen tekemisestä ja muusta markkinoinnista. Tapahtuman alussa ryhmä saa pohjakassan ja tapahtuman lopuksi he laskevat toiminnan tuoton.

Asiakkaita ovat esikoululaiset ja oman koulun 1.-2.-luokkalaisten. He saavat tietyn määrän rahaa käytettäväksi toimintapuistoon (esim. 10 €).

Miten case onnistui?

Tapahtuma on sujunut erittäin hyvin, oppilaat ja esikoululaiset odottavat toimintapuiston toteutusta. Oppilaat ovat hyviä keksimään liikeideoita ja vaikka rahan keräämisestä ei ole tehty kilpailua, on se motivoiva tekijä. Toimintapuisto on toteutettu n. kolmen päivän aikana, joka ollut hyvä tapa eli tehty intensiivisesti. On pystytty tuomaan esille yrittäjämäisen toiminnan lisäksi kuluttajakäyttäytymiseen liittyviä asioita (säästäminen vrt. rahan nopea käyttö).

Miten yhteistyö sujui?

Yrittäjiä oli mukana tämän vuoden toteutuksessa. Mainostoimisto BSTR:n Tero Luoma kertoi 5.-6.-luokkalaisten markkinoinnista ja mainonnasta. Tapahtumassa kiersi myös X-portin yrittäjiä, jotka antoivat palautetta tapahtumasta.
<http://xportblog.com/2015/05/08/uutta-yrittajasukupolvea-kasvattamassa/>

Myös yhteistyö yritysideoinnin eteenpäinviemiseen on mahdollista esim. yrittäjien kanssa, tässä aikataulu on vain ehkä hankala. Kokemusten mukaan nopea aikataulu on kuitenkin hyvä, syntyy innostus, joka vie tapahtumaa eteenpäin.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Erika Palesto-Rantala ja Kati Keskinen, Pajuluoman koulu, Seinäjoki.

CASE 2

Yrittäjyyskasvatuksen polku

Kohderyhmä: alakoulun oppilaat

Kuva: Julia Tuomi

Kuva: Marko Varamäki

Kuva: Vili-Vernerit Tuisku

Kuva: Vili-Vernerit Tuisku

Työelämään tutustuminen on yksi osa Seinäjoen Alakylän koulun yrittäjyyskasvatuksen opetus-suunnitelmaa. Tutustumalla eri yrityksiin ja tekemällä yhteistyötä yritysten kanssa opitaan erilaisista ammateista ja oppilaille tulee tutuksi kotikunnan elinkeinorakenne.

Toteutus

1.lk – 2. lk: Koulun ja vanhempien ammatteihin tutustuminen

Keitä koulussa työskentelee? Mikä minusta tulee isona? Mietitään luokan unelma-ammatteja. Vanhemmat saapuvat koululle kertomaan omista ammateistaan, missä työskentelevät ja mitä he tekevät. Vanhemmista ja ammateista riippuen annetaan oppilaille erilaisia tehtäviä.

3.lk Lähikauppaan tutustuminen

Mitä kaupan myyjä tekee? Kuka on kauppias ja mitä hän tekee? Mistä ruoka ja muut tavarat tulevat kauppaan? Ketä kaupassa työskentelee? Opitaan, miten kaupassa asioidaan asiallisesti. Opitaan tunnistamaan eri hedelmiä ja vihanneksia ja muuta terveyskasvatukseen liittyvää. Vierailun tavoitteena on myös ehkäistä myymälävarkauksia.

4.lk Pelloilta pöytään

Vierailu Valioon: Mitä Valiossa valmistetaan, mitä ammattiryhmän edustajia siellä työskentelee, mitä he tekevät ja mikä koulutus heillä on? Opitaan maidon tie meijeriin. Mitä hyötyä kunnalle on isosta yrityksestä?

Vierailu koulun lähimaatilalle: Tutustutaan maanviljelijän arkeen. Kuka maksaa maanviljelijän palkan? Opitaan mm. viljan tie leipomoon, broilerin elinkaari, sikalan arkea, eri viljelyskasveja jne. Pohditaan maanviljelyn ja karjanhoidon merkitystä omalle kotipaikkakunnalle ja koko Suomelle.

5.lk Vanhempien työpaikat ja talouden perusteita

Vierailu pankkiin: Keitä pankissa työskentelee ja mitä he tekevät työpäivänsä aikana?

Opitaan, millaisia taitoja esim. pankkivirkailija tarvitsee. Miten pankki- ja luottokortit toimivat? Mitä tarkoittaa, kun ottaa lainaa? Mikä on korko ja kuka saa lainaa? Mitä hyötyä on siitä, että omalla kotipaikkakunnalla on pankki?

Päivä töissä: Vietetään päivä vanhempien työpaikalla tutustuen vanhempien ammattiin. Tehdään päivästä esim. esitelmä.

6.lk Medialukutaitoa ja yrittäjyyttä

Vierailu lehtitalo Ilkkaan: Tutustutaan toimittajan ja kuvaajan ammatteihin. Mitä muita ammatteja painotalosta löytyy? Mitä tarkoittaa sananvapaus ja toteutuuko se Suomessa, entä muualla maailmassa. Mikä on uutinen? Keskustelua siitä, mikä merkitys uutisoinnilla on oppilaille henkilökohtaisesti ja millaisia uutisia he lukevat. Opitaan ja havaitaan, mikä vaikutusmahdollisuus toimittajilla on maailmankuvan luomisessa. Erotetaan mainos uutisesta, myös mainoskuva uutiskuvasta. Keskustellaan toimittajien etiikasta ja verrataan sitä oppilaiden vastuuseen sosiaalisessa mediassa. Osallistutaan uutisten tekoon sanomalehtiwiikolla.

Osallistuminen Pohjanmaan Yrityskylään (2014 – 2016).

Lisäksi: 1.–6.lk

Vierailut lähialueen yrityksiin ja jokainen luokka käy jossain vaiheessa tutustumassa kirkkoon ja kirjastoon, jolloin tutustutaan myös näiden paikkojen ammatteihin.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Henna Kangas,
Alakylän koulu, Seinäjoki.

CASE 3

TET-päivä alakouluun

Kohderyhmä: alakoulun oppilaat

NY Mitä ihmiset tekevät? -ohjelmassa alakoululaiset tutustuvat kansalaisvaikuttamiseen, päätöksentekoon, äänestämiseen, erilaisiin ammatteihin ja talouden kiertokulkuun toiminnallisten tehtävien ja pelien kautta.

Kirja-matin koulun 5. luokan oppilaiden oppilaan-ohjauksen itsearvioinnissa ilmeni, että koulussa ei oppilaiden mielestä tarpeeksi tutustuta eri ammatteihin. Ratkaisu: aloitetaan tutustuminen alakoulun TET-päivän avulla!

Tavoitteet

”Koulutyö järjestetään niin, että oppilaat voivat kartuttaa työelämätuntemustaan, oppia yrittäjämäistä toimintatapaa ja oivaltaa koulussa ja vapaa-ajalla hankitun osaamisen merkityksen oman työuran kannalta.” (OPS 2016)

Miksi

Yläkoulujen TET-jaksoilla rajataan usein oman perheen yritys ja vanhempien työpaikat pois, mutta nyt lähdetäänkin tutustumaan omien vanhempien työpaikkoihin. Harvalla lapsella on loppujen lopuksi tarkkaa kuvaa, mitä omat vanhemmat oikeasti tekevät omalla työpaikallaan.

Toteutus

Ensi lukuvuoden aikana aiomme Kirja-Matin ja Isokylän kouluissa kokeilla alakoulun oppilaiden TET-päivää. Kohderyhmänä ovat 6. luokkalaiset. Tarkoituksenamme on rakentaa monialainen oppimiskokonaisuus, joka kattaa NY Mitä ihmiset tekevät? -oppimateriaalin ja jossa on tärkeä painotus oikeisiin työpaikkoihin tutustumisessa.

TET-päivä toteutetaan NY-materiaaliin tutustumisen jälkeen (noin 10 oppituntia). TET-päivään käytetään 6 oppituntia. Lisäksi jaetaan TET-päivänä hankittua työelämätietoutta muille oppilaille esitelmien avulla, ja oppilaiden esitelmiin varataan 4–6 oppituntia (27 oppilasta).

26 viikkotunnin oppimiskokonaisuuteen päästään, jos lisätään oppilaille oman koulun ruokala-TET -vuorot ja tehdään 1–2 tutustumiskäyntiä paikallisiin yrityksiin (-> uuden opsin edellyttämä monialaisen oppimiskokonaisuuden laajuus 6. luokalla).

Monialainen oppimiskokonaisuus voidaan Kirja-Matissa toteuttaa samanaikaisopettajan tunneilla esim. viikoittain syyslukukauden lukujärjestyksessä. Tällöin oppilaat voidaan jakaa kahteen pienempään oppimisryhmään samoin kuin jakotunneilla muutenkin. Oma opettaja voi hyödyntää jakotunnin opetuksessaan, ja NY-materiaalin toiminnalliset työtavat päästäisiin toteuttamaan pienemmällä porukalla samanaikaisopettajan voimin. Työpaikkaesitelmät voidaan pitää kaikille oppilaille yhtä aikaa.

TET-jakso kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan, ja jos päädytään pysyvään käytäntöön, TET-kokonaisuus kirjataan koulun omaan opetussuunnitelmaan. Jos omien vanhempien työpaikalla työskentely ei jostain syystä onnistu, pyritään autamaan sopivan TET-paikan löytymisessä. TET-päivästä ja oppimiskokonaisuudesta tiedotetaan kirjallisesti heti syyslukukauden alussa, ja käytännön järjestelyistä laaditaan työpaikoille jaettava tiedote, TET-lomake.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Henna Malila,
Kirja-Matin koulu, Seinäjoki.

Käytännön kemiaa Gadolinissa – opintomatka Helsinkiin

Kohderyhmä: perusopetuksen ja 2. asteen oppilaat

Suhtauduin aluksi vähän ennakkoluuloisesti, mutta kemian työt olivatkin todella kiinnostavia. Oli mielenkiintoista nähdä käytännössä, miten esim. happamuus vaikuttaa väriin mustikkatrioa tehdessä.

En ole koskaan aiemmin nähnyt kuivajäätä. Sen kanssa oli jännittävää työskennellä.

Olen aina halunnut nähdä, miten nestemäinen tyyppi vaikuttaa. Nyt siihen oli mahdollisuus.

CSI-rikosjälkien tutkinta oli kiinnostavaa. Tuli jokin rikossarja mieleen.

Seinäjoen Yhteiskoulun oppilaat toteuttivat opintomatkan Helsingin yliopiston kemian opetuksen keskuksen oppimisympäristöön, Kemianluokka Gadoliniin.

Tavoitteet

Opetussuunnitelmassa tavoitteena on tekemällä oppiminen. Gadolinissa yläkoulun oppilaat pääsivät tutustumaan kemian-töihin, joita ei ole mahdollista toteuttaa normaaleilla oppitunneilla. Tämä motivoi oppilaita kemian opiskeluun ja yhdistää sen kiinnostavalla tavalla käytäntöön.

Seinäjoen yhteiskoulun joustavan perusopetuksen (JOPO) luokalle opintokäynti oli erityisen hyödyllinen siksi, että luokan opetussuunnitelmaan kuuluvat toiminnalliset työtavat, luokkahuonetta laajempi oppimisympäristö sekä yhteistyö yritysten ja muiden oppilaitosten kanssa. Jo-po-luokka toimii samalla pilottiluokkana Seinäjoen yhteiskoulussa mm. opetuksen uudistamisessa ja oppilaitosyhteistyössä.

Toteutus

Matkalle osallistui Seinäjoen Yhteiskoulun joustavan perusopetuksen luokka (9 oppilasta) ja koulun 8G-luokka (22 oppilasta) sekä Koulutuskeskus Sedun laboratorio-alan kaksi opiskelijaa.

Matkakustannuksiin haettiin avustusta Kemianteollisuudelta ja jonne matkan jälkeen oppilaat tekivät matkaraportin (yhteyshenkilönä Anni Siltanen).

Yläkoulun oppilaille opintokäynti tarjosi mahdollisuuden kuulla laboratorioalan opinnoista alan opiskelijoiden kertomana. Mietittäessä yhteistyötä perusopetuksen kanssa, nousi esille mm., että oppilaat voisivat osallistua perustutkinnon ”aistinvaraisten”-tunnille, jossa maistellaan mm. cola-juomia ja jäätelöä. Mahdollisesti myös titraus, mikroskopiointi ja homeiden värjäys olisivat hyviä oppimiskohteita. Myös perusopetuksen opettajat voivat tulla tutustumaan alaan muutamaksi päiväksi koululle ja sen jälkeen mahdollisesti vieraila päivän alan työpaikalla.

Miten yhteistyö sujui?

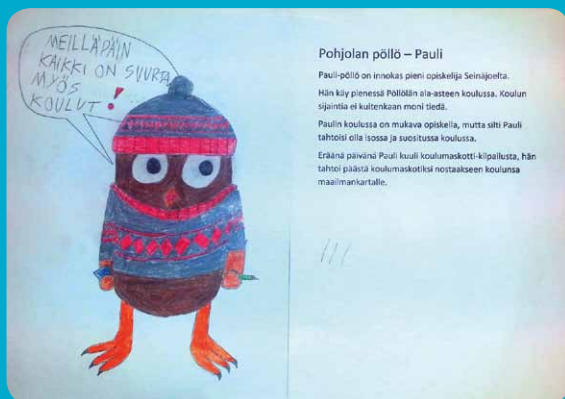
Eri aloilla voidaan löytää vastaavia yhteistyökohteita ja oppimisympäristöjä. Hankitaan yhteistyökumppaneita ja toteutetaan yhteinen projekti. Oppilaiden osuus suunnittelussa ja dokumentoinnissa on hyvä saada mahdollisimman suureksi.

Kiinnostuitko?

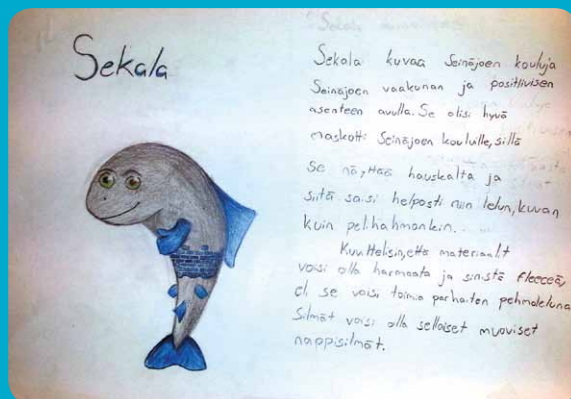
www.luma.fi/kemma
www.kemianteollisuus.fi

Yhteistyötä Seinäjoen asuntomessujen kanssa

Kohderyhmä: perusopetuksen ja 2. asteen oppilaat

Pöllö: Markus Konttinen, Mikael Eeli,
Lintuviidan koulu 5 B.

Sekala: Senja Iskala,
Nurmon yläaste 8B.

Seinäjoen yrittäjyyskasvatusfoorumissa ideoitiin yhteistyötä Seinäjoen Asuntomessut2016 -tapahtuman kanssa.

Mitä

Ideaksi nousi Seinäjokiaiheisen messualueeseen liittyvän pelin tekeminen ja tähän liittyvän hahmon ideointi. Hahmon kehittäessä päätettiin ideoida Seinäjoen perusopetuksen maskottia ja mahdollista yhteistyötä Seinäjoen kaupunkimarkkinoinnin kanssa. Päädyttiin järjestämään Seinäjoen perusopetukselle maskottikilpailu ja Alakylän koulu ilmoitti ottavansa vastuullensa lautapeli-ideoinnin. Seinäjokiaiheisuuden/messualuekytkentöjen lisäksi kriteeriksi laitettiin se, että maskottista olisi mahdollisuus tehdä myös päälle puettava versio. Projektin eri vaiheissa ollaan oltu yhteistyössä Seinäjoen Asuntomessut2016 -organisaatioon.

Toteutus

Järjestettiin maskottikilpailu 1.–9. luokille helmi-maaliskuussa 2015. Kilpailun tuloksen tuli yhteensä tuli 240 työtä, joista työryhmä valitsi 10 kärkityötä. Näistä yrittäjyyskasvatusfoorumi valitsi kaksi työtä, joista Koulutuskeskus Sedu Törnäväntien tekstiili- ja vaatetusalan opiskelijat tekevät prototyypit elokuussa 2015. Prototyypeistä valitaan kehitettävä tuote. Lautapeli-ideoita ovat Seinäjoen Alakylän oppilaat ideoineet ja he ovat esitelleet ideansa Sedun tietotekniikan opettajalle ja oppilaille. Sedulaiset valitsevat 1–2 peli-idea opiskelijoiden mobiilipeliksi työstettäväksi.

Miten case onnistui?

Yhteistyöprojektin tekeminen eri kouluasteiden välillä on luonut uutta verkostoa ja mahdollisuuksia, joita aiemmin ei ole ollut. Mukana olevat opettajat ovat jo suunnitelleet myös muuta yhteistyötä koulujen välillä. Myös oppilaat ovat olleet erittäin innostuneita oikeiden töiden tekemisestä ja uusista yhteistyömahdollisuuksista. Projektia on tehty osissa ja kokonaiskuva on muodostunut tekemisen kautta, tekeminen on perustunut hyvään sitoutumiseen.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Kirsi Nevanpää,
Seinäjoen lyseo,
Tuire Karvala, Koulutuskeskus
Sedu

Kummiyrittäjyys ruokapalvelualalla

Kohderyhmä: ammatillisen toisen asteen opiskelijat

Nuoret opiskelijat tarvitsevat edelläkävijäksi ja rinnallakulkijaksi ammattiylpeän esimerkin! Siksi jokainen hotelli- ja ravintola-alan aloittava opiskelijaryhmä saa opiskeluajakseen työelämästä Kummin.

Tavoitteet

Kummi -toiminnan tavoitteena on saada nuoret paremmin sitoutumaan ammattiinsa. Kummin tehtävänä on tuoda realistista ja päivitettyä tietoa ammatista. Hän toimii opiskelijan ja opettajan apuna sekä tukena. Kummi tekee töitä nuorten sitouttamiseksi opintoihin ja kummi voi rekrytoida opiskelijoista työssä oppijoita tai työntekijöitä havainnointiensa perusteella.

Miksi

Ammattiin koulutuksen tulee vastata työelämän tarpeita mahdollisimman hyvin. Työntekijöiden on oltava sitoutuneita työskentelemään alalla. Kummin avulla opiskelija saa ajankohtaista ja realistista tietoa työelämän odotuksista, haasteista ja hyvistä puolista. Kummi myös motivoi ja innostaa opiskelijoita alan työtehtäviin esim. mahdollistamalla opiskelijoille lisäprojekteja. Opiskelija voi osoittaa kiinnostuksensa ja osaamisensa erilaisissa oppimisympäristöissä.

Toteutus

1. Opettaja kutsuu opiskelijaryhmälle sopivan Kummin työssäoppimispaikasta. Kummius kestää opiskelun ajan.
2. Käydään lävitse kummitoiminnan sisältö kummin kanssa ja tehdään kummi-sopimus (liitteenä). Kummitoiminta ja tavoitteet määräytyvät ryhmän mukaan
3. Kummi vierailee opiskelijaryhmässä tai kutsuu ryhmän työpaikalle.
4. Kummi tai yrityksen/työpaikan edustaja osallistuu opetukseen aikataulunsa puitteissa. Suositus on, että osallistumiskertoja on 1 krt/kuukausi. Kummi voi halutessaan valita itselleen sijaisen omasta yrityksestä/työpaikaltaan.
5. Kummi voi tarpeen mukaan sijaistaa opettajaa, valita työssä oppijoita, rekrytoida työntekijöitä. Kummi voi myös arvioida oppimisympäristön vaihtotarpeita (esim. onko työvaltainen opiskelu tarkoituksenmukaisempaa). Opettaja ja kummi voi myös tehdä keskinäistä vaihtoa työtehtävien suhteen.
6. Kummi-suhteen lopussa pidetään palautepalaveri, jossa mukana opiskelijaryhmä ja opettaja.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Marita Mäenpää,
marita.maenpaa@sedu.fi tai
Tarja Keppo, tarja.keppo@sedu.fi.

CASE 6

Kummiyrittäjyys ruokapalvelualalla

Kummisopimus

Kummissopimus

Täten sitoudun/yrityksemme sitoutuu toimimaan Kummina _____
välisenä aikana ja edistämään koulu-yritysyhteistyötä osaltani/osaltamme.

Kummiryhmämme on _____

Ryhmän yhteyshenkilö ja -tiedot _____

Yrityksellemme sopiva yhteistyömäärä on noin _____ kertaa vuodessa tai
_____ kertaa kuukaudessa.

Käytännössä Kummi esimerkiksi (voit rastittaa sinua kiinnostavat toimintamallit):

- kutsuu opiskelijoita yritysvierailuille
- kertoo yrittäjätarinaansa kouluilla
- toimii neuvonantajana nuorten harjoitusyrityksessä
- auttaa asiantuntijan roolissa koulun yrittäjyyskasvatuksessa
- lisää kokemuksillaan ja esimerkeillään työelämäntuntemusta
- antaa vinkkejä työnhakuun
- antaa käytännön projekteja työstettäväksi
- osallistuu oppimistilanteisiin – kisälli/oppipoika-menetelmällä

TAI toimii missä tahansa mielekkäässä roolissa koulu-yritysyhteistyössä, kuten:

Yritys _____

Yhteyshenkilö _____

Osoite _____

Sähköposti _____

Puhelin _____

Päivämäärä ja paikka

Allekirjoitukset

CASE 7

Kauppaan duuniin

Kohderyhmä: ammatillisen 2. asteen opiskelijat

Osana Koulutuskeskus Sedun yrittäjyyden Oma polku -toteutusta merkonomiopiskelijat pääsevät heti ensimmäisenä opiskeluvuonna työelämään.

Tavoitteet

Koulutuskeskus Sedussa liiketalouden opiskelijat voivat valita yrittäjyysopintoja 60–80 opintopistettä osana yrittäjyyden polkua. Kauppaan duuniin -mallissa ensimmäisen vuoden merkonomiopiskelijoille on tarjottu mahdollisuus heti opiskelujen alkuvaiheessa tehdä töitä kaupassa viikon ajan. Koulussa opiskeltua teoriaa yritystoiminnasta ja asiakaspalvelusta sovelletaan käytäntöön viikon aikana. Yrittäjyyden Oma polku -opintojen tarkoituksena onkin tarjota uusia työtapoja, opettajuutta ja oppimisympäristöjä opetukseen.

Toteutus

Kauppaan duuniin -harjoittelu on ensimmäisen vuoden liikealan opiskelijoille räätälöity harjoittelu, joka on sisällytetty opintosuunnitelmaan. Harjoittelu kestää viikon, jonka aikana opiskelija pääsee valitsemaansa S-Markettiin tekemään myyjäntyötä ammattilaisen rinnalla eri tuoteryhmissä ja eri työvuoroissa. Opiskelijat perehdytetään edellisellä viikolla ennen harjoittelun alkua yhteisperehdytyksessä.

Perehdytyksessä esitellään Etelä-Pohjanmaan osuuskauppa ja käydään läpi työelämän pelisäännöt ja ohjeet tulevaa jaksoa varten. Harjoittelun aikainen työaika on kuusi tuntia päivässä.

Opiskelijat pääsevät tutustumaan viikon aikana monipuolisesti kaupan alaan (tukee opiskelijoiden suuntautumisen valintoja). Opiskelijat saavat harjoittelusta työtoimistuksen ja palautelomakkeen missä on itsearviointi ja työpaikkaohjaajan/marketpäällikön palaute. Etelä-Pohjanmaan osuuskauppojen yksikköjen henkilökunta on sitoutunut ja koulutettu Kauppaan Duuniin -harjoitteluun. Kauppaan Duuniin -harjoittelu on myös tulevaisuuden rekrytointia varten iso mahdollisuus opiskelijalle ja myös meille marketpäälliköille.

Miten case onnistui?

Kauppaan Duuniin -yhteistyö on toiminut loistavasti jo viiden vuoden ajan Koulutuskeskus Sedun yksiköiden kanssa. Kaikki osapuolet ovat todella tyytyväisiä yhteistyöhön.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Nora Nevala, marketpäällikkö, Kauhajoen S-Market.
Päivi Marttila-Lampinen, Koulutuskeskus Sedu.

Väittelytaito työelämätaitona

Kohderyhmä: 2. asteen opiskelijat

Opinlakeus-oppilaitosverkosto yhdessä Seinäjoen Seudun Nuorkauppakamarin kanssa järjestävät Etelä-Pohjanmaan oppilaitosten opiskelijoille mahdollisuuden osallistua debatti-kilpailuun.

Mitä

Opinlakeuden oppilaitosverkoston toiminta-alueet järjestävät syksyn 2015 aikana aluekarsinnat ja loppukilpailu tapahtuu Opinlakeus-messuilla 21.1.2016. Seinäjoen Seudun Nuorkauppakamari järjestää kullakin toiminta-alueella debatti-menettelmään liittyvän koulutuksen, jonka turvin aluekarsinnat on mahdollista toteuttaa. Seinäjoen seudun nuorkauppakamari toteutti myös videon, jossa perehdytetään debatti-menettelmään: https://dl.dropboxusercontent.com/u/11419763/Debatointi%20SSNKK_iso.mp4.

Tavoitteet

Debatti on argumentointia ja se omalta osaltaan lisää esiintymistaitoja. Debatti on taitoa, jota tarvitaan työelämän jokaisessa vaiheessa – aina kun haluat saada asiasi läpi tai rikastaa asian käsittelyä. Seinäjoen Seudun Nuorkauppakamari on vahvasti mukana yrittäjyyskasvatuksen toteuttamisessa ja Opinlakeus-oppilaitosverkosto koordinoi Etelä-Pohjanmaalla työelämäyhteistyötä mm. YES-toiminnan avulla.

Toteutus

Alustava aikataulu alueellisille koulutuksilla ja alkukarsinnoille. KaLa-alue: 6.10. koulutus Kauhavan lukiossa opiskelijoille ja opettajille, 11.11. alkukarsinnat Lapuan lukiolla. Viiviisi-alue: 25.9. koulutus Lappajärven lukiolla, 13.11. alkukarsinnat siellä missä eniten kilpailijoita. Se-alue: 29.9. koulutus Seinäjoen lukiolla, 3.11. alkukarsinta Seinäjoen lukiolla kello 14–16.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Minna Haasio,
Opinlakeus-oppilaitosverkosto,
Marika Peltoniemi, Seinäjoen
seudun nuorkauppakamari.

www.opinlakeus.fi

Palvelu- ja matkailualan yrittäjäyys Härmän lukiossa

Kohderyhmä: lukion opiskelijat

Härmän lukio on keskittänyt koulukohtaisia valinnaiskursseja syksystä 2014 alkaen palvelu- ja matkailualan yrittäjyyteen.

Tavoitteet

Kursseja on tällä hetkellä 8, ja ne tullaan opiskelemaan 2–3 vuodessa. Palvelu- ja matkailualan yrittäjyyskursseiden toteuttamisessa keskeisenä toimintajajatuksena on kiinteä yhteistyö yhteistyökumppaneiden kanssa. Kurssin tavoitteena on tutustuttaa palvelu- ja matkailualan yritystoimintaan, yritysmaailmaan yleensä ja asiakaspalvelun merkitykseen palvelualan yrityksissä. Kunkin kurssin pituus on 38 tuntia, josta osa on lähiopetusta lopun ollessa työskentelyä yhteistyöyrityksissä, raportointia, tutkielmia tms. Osa kursseista on normaalin kouluajan ulkopuolella. Kurssit voidaan tarvittaessa hajauttaa koko lukuvuoden mittaiseksi ja järjestää myös verkkokursseina.

PM-kurssien tavoitteena on lähentää lukiota ja paikkakunnan elinkeinoelämää toisiinsa opiskelijoita ja yrittäjiä motivoivalla tavalla. Samalla opiskelijoiden sosiaaliset taidot kasvavat asiakaspalvelutehtävissä.

Toteutus / kurssit

Yrittäjyys (PM1): Opetukselle tyypillistä on voimakas teorian ja käytännön yhteensovittaminen. Ryhmässä toimiminen nousee työtapana ja mallina keskeiseen asemaan. Vahvistetaan opiskelijoiden yrittäjämäisiä ominaisuuksia. Tällaisia ominaisuuksia ovat esimerkiksi luovuus, ongelmanratkaisukyky, oma-aloitteisuus, pitkäjänteisyys, suunnitelmallisuus ja ryhmässä toimiminen.

Härmästä maailmalle (PM2): Kurssin tavoitteena on kansainvälisen kanssakäymisen ja eurooppalaisen kulttuurin tuntemuksen lisääminen sekä vieraskielisen kommunikaatiotaidon kasvattaminen.

Asiakaspalvelu 1. (PM3): Kurssi toteutetaan yhteistyössä yhteistyökumppanien asiakaspalvelukoulutuksen kanssa. Sisältää työharjoittelun kolmessa eri palvelualan yrityksessä.

Yritystoiminnan perusteet (PM4): Kurssin keskeinen tavoite on, että opiskelija oppii yrittämisen perusteet, tuntee eri yritysmuodot, taloushallinnon, kannattavan yritystoiminnan edellytykset ja markkinoinnin pääpiirteet sekä merkityksen yrityksessä.

Asiakaspalvelu 2 (PM5): Asiakaspalvelun käytännön harjoittelu palvelu- tai matkailualan kumppaniyrityksissä. Opiskelija tekee itse työsopimuksen harjoittelupaikan kanssa ja on siten henkilökohtaisessa työsuhteessa harjoitteluyritykseen. Kurssin suoritus edellyttää vähintään 20 päivän työssäoloaikaa.

Tietoliikenne (PM6): Tietotekniikan hyödyntäminen yritysmaailmassa. Voidaan tarvittaessa toteuttaa verkkokurssina yhteistyössä Suomen Yrittäjäopiston kanssa.

Yritysmaailma vierailu kielillä (PM7 ja 8): Tutustutaan eräänä kielenopetuksen erikoisalueena kaupalliseen kieleen ja sen erityispiirteisiin. Työmuotoina puhe- ja sanastoharjoitukset sekä ryhmässä tehtävät asiakaspalveluharjoitukset.

Kiinnostuitko?

Timo Kuoppala, Härmän lukio.

Työ tekijäänsä opettaa

Kohderyhmä: ammatillisen toisen asteen opiskelijat

**Olemme oppineet
tuntemaan toisiamme ja
rakentaneet luottamusta yhteisten
oppimiskokemusten kautta.**

Opettaja

**Opettajan mukanaolo on hyvä
juttu, tuttuus tuo turvaa.**

Opiskelija

Koulutuskeskus Sedun ensimmäisen vuoden sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat osallistuvat laajennetulle työssäoppimisjaksolle. Samanaikaisesti heidän opettajansa ovat omalla työelämäjaksollaan – samoissa kohteissa opiskelijoidensa kanssa.

Tavoitteet

Työssäoppimispaikkoina ovat olleet viisi päiväkotia Seinäjoen alueelta ja vanhusten palvelutalot Etelä-Pohjanmaalla. Kokeilu kuuluu osaksi OPM:n tukemaa Työ tekijäänsä opettaa -hanketta, joka on käynnissä useassa kymmenessä toisen asteen koulutusyhtymässä. Hankkeen tavoitteena on luoda ja kokeilla uusia toimintamalleja, jotka tukevat työelämälähtöisyyden ajatusta. Seinäjoella hanke käytännössä tarkoittaa muun muassa työssäoppimismallin kehittämistä niin, että työssäoppiminen tapahtuu laajennetusti. Opiskelijat opiskelevat noin kaksi päivää viikosta oppilaitoksesta ja kolme päivää viikosta työpaikalla.

Laajennetun työssäoppimisen rakenne tuo hedelmällisiä tilanteita oppitunneilla: opiskelijat voivat tuoda esiin työpaikoilla näkemiään ja kokemiaan asioita. Kokemuksia voidaan käsitellä kaikessa rauhassa myös teorian näkökulmasta. Teorian ja käytännön yhteensovittaminen tuokin opiskelijoille oppimisen ja oivalluksen kokemuksia.

Miten onnistui

Opettajalle haastetta tuo teoriaopetuksen ja työelämän yhteen sovittaminen. Teoria-tunteja on aiempaa vähemmän, sillä osa on siirretty työelämäjaksolle toteutettaviksi. Teoriaopetus täytyy aidosti miettiä työelämälähtöisesti. Opetettavia teoriasisältöjä miettiessä opettajien pitää ottaa kantaa siihen, mitä on tarpeellista opettaa koulun penkillä, mitä taas voi oppia käytännössä?

Uudenlaisen työssäoppimisen mallin juurruttaminen vaatii yhteydenottoja työelämän edustajiin ja yhteisiä keskusteluja yhä uudestaan. Vastaanotto kokeiluun on ollut poikkeuksetta myönteinen, mutta silti yhteistä keskustelua työelämän kanssa vaaditaan, toisaalta tämä antaa mahdollisuuksia uusien yritys- ja työelämäkontaktien.

Opiskelijoiden kanssa yhdessä työelämässä oleminen on kokemuksen mukaan ollut haasteellista myös opettajan oman roolin kannalta. Opettajana ei voi toimia työpaikkaohjaajan roolissa, sillä hoitotyön velvoitteet ja vastuut ovat isot. Myös kollegiaalisen roolin hakeminen suhteessa työpaikan edustajiin vaatii työtä. Kokemuksena on kuitenkin ollut, että yhteisen työelämäjakson olevan opettajalle antoisa kokemus.

Opiskelijat ovat ottaneet kokeilun innostuneena ja hyvällä asenteella vastaan. Onnistumisen kokemukset ovat peitonneet alun jännityksen. Nyt opiskelijoilla on motivaatiota oppia asioita, joita he tietävät tulevassa työssään tarvitsevansa. Ennen jakson alkua opiskelijoita mietityttivät erilaiset käytännön haasteet itse työssä. Kun niistä on selvitty, oppimisen kokemukset ovat olleet vahvoja.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä: Ulla Nivukoski,
Koulutuskeskus Sedu.

etela-pohjanmaa.yes-keskus.fi
www.facebook.com/yesverkosto